

LUC: Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (DOGC núm. 3826, de 20 de febrer de 2003)

Què en diu la LUC?: L'avaluació del professorat universitari

Segons el preàmbul de la LUC:

El món universitari català requereix polítiques i estratègies afinades en àmbits com ara la qualitat de la docència i la recerca.

Un dels aspectes més innovadors de la Llei és la regulació del professorat contractat. Es regulen, per primera vegada des de la Generalitat republicana, figures de professorat contractat amb caràcter laboral indefinit -la de catedràtic, la de professor agregat (ambdues dins la tipologia de professorat contractat doctor) i la de professor col·laborador permanent- i també el professorat lector, que no és permanent.

Aquest professorat és seleccionat directament per les universitats i requereix, en el cas del professorat agregat i dels catedràtics, una acreditació prèvia de recerca i, en el cas del professorat col·laborador permanent, un informe favorable emès per **AQU Catalunya**.

AQU Catalunya és el principal instrument per a la promoció i l'avaluació de la qualitat de les universitats catalanes.

La LUC disposa que per a les noves figures contractuals de professorat és necessària l'avaluació positiva de la seva activitat per part d'**AQU Catalunya**, la qual, com les principals agències europees, actua amb independència, professionalitat i llibertat d'obrar.

Per a l'exercici de les funcions d'avaluació, es creen en el si d'**AQU Catalunya** la Comissió d'Avaluació de la Qualitat, la Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador i la Comissió d'Avaluació de la Recerca, que aproven les avaluacions dels àmbits respectius amb independència tècnica, alhora que en són les responsables finals.

La LUC atribueix a AQU Catalunya la funció d'avaluació de la qualitat de l'activitat docent i investigadora de diverses figures de professorat universitari als articles següents:

L'article 4, lletra g, destaca que un dels principis informadors de l'ordenació del sistema universitari de Catalunya és "el foment i l'avaluació de la qualitat en la docència, la recerca i la gestió de serveis universitaris, d'acord amb els criteris i les metodologies equiparables internacionalment".

L'article 19 a l'apartat segon estableix, amb referència a la formació docent i la qualitat, que la docència universitària ha de ser objecte d'avaluació. Per això les universitats, conjuntament amb **AQU Catalunya**, han de desenvolupar metodologies i programes d'avaluació de la docència en les seves diverses modalitats.

Així, l'article 47 a l'apartat primer, lletra d, estableix que un dels requisits per ser admès als processos selectius que les universitats convoquin per accedir com a **catedràtic** o **catedràtica** o com a **professorat agregat** és que les persones candidates han de disposar de l'acreditació de recerca, per accedir a la categoria de professorat agregat, o de l'acreditació de recerca avançada, per accedir a la categoria de catedràtic o catedràtica, les quals seran emeses per **AQU Catalunya**. A més a més, si s'escau, les persones candidates han de tenir un informe de la seva activitat docent, d'acord amb els procediments i els criteris que estableixi **AQU Catalunya**.

Segons l'article 146, l'emissió de les acreditacions és funció de la Comissió d'Avaluació de la Recerca.

L'article 48 a l'apartat segon disposa que un dels requisits per ser admès als processos selectius que la universitat convoqui per accedir com a **professorat col·laborador** és que les persones candidates disposin d'un informe favorable d'**AQU Catalunya**. I l'article 49 a l'apartat tercer estableix el mateix requisit per al **professorat lector**.

L'emissió dels informes esmentats és funció de la Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador.

Finalment, en relació amb l'avaluació externa del professorat de les universitats privades, l'article 58 de la LUC estableix que almenys el 25% del seu professorat ha d'estar en possessió del títol de doctor i haver obtingut l'avaluació positiva de la seva activitat docent i investigadora.

L'avaluació de l'activitat docent del personal docent i investigador de les universitats privades és competència de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat (article 144), mentre que l'avaluació de l'activitat investigadora és competència de la Comissió d'Avaluació de la Recerca.

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

AQU Catalunya i l'avaluació docent del professorat universitari

L'avaluació de les activitats de persones té com a objectiu el reconeixement del que han fet i l'estímul a la millora. Així ha de ser l'avaluació dels aprenentatges dels estudiants i també la de l'activitat acadèmica del professorat. Acceptat aquest principi general, quan hom intenta aprofundir en l'avaluació docent, la concreció dels aspectes que cal avaluar presenta sempre, aquí i arreu, una certa complexitat.

L'avaluació de la recerca ja té una tradició objectivitzada en relació amb publicacions i projectes desenvolupats, on els impactes dels resultats són indicadors de qualitat. L'avaluació docent no admet un tractament d'aquesta mena, atès que resulta complicada la mesura objectiva de la qualitat formativa fruit de l'acció docent.

Aquesta mesura no podria ser mai un nombre, però sí que pot ser una síntesi de consideracions diverses que van des de l'autoavaluació del que s'ha fet fins a l'avaluació dels estudiants, la valoració departamental i de centres, els projectes d'innovació duts a terme o la mateixa recerca i formació en l'àmbit pedagògic de la disciplina. Aquesta avaluació docent també depèn en bona part d'objectius universitaris institucionals. Les universitats, i els seus centres i departaments, han de marcar pautes d'actuació docent: l'activitat docent, l'actuació de tutoria, l'atenció per mitjans telemàtics, la valoració de la docència interdisciplinària o interdepartamental, etc.

La feina d'**AQU Catalunya** amb les universitats públiques catalanes i amb el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació ha permès establir una metodologia per a l'avaluació docent del professorat que ja ha estat ratificada pel Consell Interuniversitari de Catalunya. S'han consensuat els objectius i criteris generals d'aquesta avaluació, de manera que cada universitat pugui desenvolupar el seu propi model. **AQU Catalunya** certificarà si el model concret s'adequa als criteris generals establerts.

Aquests models d'avaluació docent del professorat han de permetre millores de qualitat i donar sentit a la concessió d'incentius econòmics ("quinquennis") per part de les universitats i a complements autonòmics sobre aquests incentius, d'acord amb el judici d'especial qualitat que la comissió pertinent de les universitats, **AQU Catalunya** i l'Administració determinin. Es tracta de superar els automatismes i els repartiments uniformes i incentivar de debò les actuacions docents i totes aquelles activitats docents i innovacions que millorin l'aprenentatge dels estudiants. La formació universitària s'ho mereix.

Claudi Alsina i Català (director general d'Universitats)

Sumari

■ Pàgina 2

L'avaluació docent del professorat a Catalunya

■ Pàgina 4

Els resultats de l'avaluació del professorat universitari

■ Pàgina 6

Opinió del president de la Cambra de Comerç de Barcelona sobre el llibre Educació superior i treball d'**AQU Catalunya**

■ Pàgina 7

L'Informe 2002 d'**AQU Catalunya**

■ Pàgina 8

Què en diu la LUC?: L'Avaluació del professorat universitari

Suplement especial
El comunicat de Berlín
(setembre 2003)

Consell de redacció | Gemma Rauret Dalmau, Joan Bravo Pijoan, Sebastián Rodríguez Espinar, Josep M. Vilalta Verdú, Martí Estruch Axmacher, Maria Giné Soca

Redacció | Maria Giné Soca

Disseny i maquetació | Josep Turon i Eva Calatayud

Edita | Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Via Laietana, 28, 5a planta 08003 Barcelona
Tel.: 93 268 89 50 www.aqucatalunya.org

Dipòsit legal | B-47 523-2000

Esteve Arboix, AQU Catalunya

L'avaluació docent del professorat a Catalunya

Introducció

El nou marc normatiu fixat per la LUC preveu que la docència ha de ser objecte d'avaluació i que les universitats, conjuntament amb AQU Catalunya, han de desenvolupar metodologies i programes d'avaluació de la docència. D'altra banda, la LOU estableix que s'haurà d'integrar la docència i la recerca per determinar l'eficiència del professorat en el desenvolupament de la seva activitat professional. Així mateix, els mecanismes d'accés i de promoció a les categories acadèmiques s'han modificat substancialment, de manera que cal superar una avaluació externa, ja sigui l'habilitació per a la via funcional o l'acreditació per a la via contractual, en què es pren en consideració l'activitat docent del professorat. Per la seva banda, els estatuts de les universitats incorporen l'avaluació de la docència com un dels seus eixos principals i serà considerada en els processos d'accés del professorat.

El Govern de Catalunya, tal com recull l'article 72 de la LUC, ha establert un sistema d'incentius docents (complement docent autonòmic) per al professorat funcional i contractat, com un element més de motivació davant dels reptes que planteja la construcció de l'espai europeu d'ensenyament superior, que representa, entre d'altres, un canvi en el paradigma docent.

El darrer any les universitats i el DURSI, juntament amb AQU Catalunya, han treballat en el desenvolupament d'un model per tal de dur a terme l'avaluació docent del professorat. Això ha representat posar en marxa dos processos complementaris: d'una banda, l'elaboració per les universitats dels respectius manuals d'avaluació docent, la seva certificació per part d'AQU Catalunya i la implantació posterior; de l'altra, l'establiment per part de l'Administració dels complements autonòmics de docència a partir dels resultats de l'avaluació docent del professorat. Aquest model s'aplicarà als professors que sol·licitin el quinquenni de docència del període 1998-2003.

El desenvolupament del model preveu la participació activa dels agents següents:

- El DURSI i el Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) aproven els criteris generals que ha de complir l'avaluació docent del professorat i, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, s'adjudiquen els complements docents.
- Les universitats desenvolupen el seu propi model d'avaluació, que s'ha de concretar en un manual d'avaluació, i avaluen el seu professorat.
- **AQU Catalunya** certifica que els models d'avaluació de cada universitat compleixen els criteris de transparència, homologació i publicitat, de manera que no hi hagi greuges comparatius a l'hora d'aplicar els models d'avaluació. Això suposa que cal realitzar l'estudi comparat dels diferents manuals i fer una proposta dels criteris mínims per superar l'avaluació.

Procés d'elaboració dels manuals

1. CIC i DURSI elaboren els criteris generals d'avaluació docent del professorat.
2. **AQU Catalunya** elabora la *Guia per al disseny d'un model institucional d'avaluació docent*.
3. **AQU Catalunya** estableix els criteris mínims per a la certificació dels manuals.
4. La universitat elabora el seu manual considerant els criteris generals i les recomanacions de la Guia.
5. **AQU Catalunya** certifica els manuals (etapa experimental amb l'horitzó del 2006).
6. Reinici del procés.

Procés d'establiment i concessió del complement docent autonòmic

1. El professor/a sol·licita l'avaluació docent per optar al complement i elabora l'autoinforme.
2. La universitat avalua el seu professorat a partir del model certificat per **AQU Catalunya**, d'acord amb els criteris generals establerts pel DURSI.
3. La universitat proposa els diferents grups de professors, fent esment dels criteris de valoració, i trameta la proposta al DURSI.
4. La comissió tripartida nomenada pel DURSI analitza el procés i elabora la proposta de candidats al complement.
5. El DURSI analitza la proposta i adjudica els complements econòmics.
6. Reinici del procés.

Aula del Campus Nord de la UPC

La falta d'experiència prèvia aconsella que el procés que es posa en marxa tingui dos grans moments: una etapa experimental de tres anys de durada, fins a arribar, el 2006, a l'acreditació dels models. Durant l'etapa experimental es podran fer els ajustos necessaris per tal que cada universitat desenvolupi el model més adequat a les seves necessitats.

Els criteris mínims d'AQU Catalunya per al 2003

A partir dels criteris generals que el CIC va aprovar el desembre del 2002, **AQU Catalunya** va nomenar un grup d'experts que han elaborat la *Guia per al disseny i la implantació d'un model institucional d'avaluació docent a les universitats públiques catalanes*. La Guia estableix les dimensions i els indicadors que s'hauran d'haver implantat l'any 2006. Ara bé, per al 2003 **AQU Catalunya**, a partir d'aquestes dimensions, ha fixat els requisits mínims que estableixen que els manuals d'avaluació docent de les universitats han de contenir una reflexió de la política de la universitat sobre l'avaluació del professorat, com també una descripció del procés d'avaluació que es posarà en marxa i els principals agents; és a dir, qui haurà d'elaborar els informes valoratius de la docència del professorat, quina comissió haurà de prendre les decisions, quins mecanismes de transparència i publicitat s'engegaran, etc.

Les dimensions que cal desenvolupar són:

1. **Valoració de l'autoinforme:** L'autoinforme és la peça clau per posar en marxa el mecanisme d'avaluació docent. Per poder demanar el complement docent, els professors hauran d'elaborar, a partir d'evidències, un informe personal on analitzaran i valoraran un seguit d'aspectes de la seva acció docent com, per exemple, la valoració docent del quinquenni, la valoració sobre els resultats acadèmics que obtenen els seus estudiants o els resultats que han obtingut a les enquestes fetes als alumnes.
2. **Valoració de l'encàrrec d'activitat docent del quinquenni:** La universitat ha de determinar quina és l'assignació docent mínima que un professor ha d'haver impartit per poder optar al complement. Així mateix, ha d'establir els mecanismes interns per tal de poder-ne fer una valoració.
3. **Valoració del desenvolupament i l'actuació professional:** La universitat haurà d'establir mecanismes per poder valorar aspectes com ara la formació i el desenvolupament professional dels professors, és a dir, les característiques que han de complir les activitats de formació tant pel que fa a la disciplina com a la metodologia docent. També caldrà valorar els projectes específics d'innovació o la participació del professor en tasques de millora de la docència i la participació en tasques que facilitin la transició a l'espai europeu d'ensenyament superior, per a la qual cosa les universitats hauran d'elaborar un catàleg de tasques afavoridores de la millora de la docència. Finalment, tot i l'escassa tradició, es valorarà l'observació directa de l'actuació docent en aquells casos que determini la universitat.
4. **Valoració de la satisfacció dels estudiants i graduats:** L'opinió dels estudiants sobre l'acció docent del professorat és una de les peces clau del model. Cada universitat establirà quin és el mecanisme més adequat per recollir-la, ja siguin enquestes o bé grups *ad hoc*.

D'acord amb el procediment aprovat s'ha posat en marxa el procés de certificació dels manuals. És previst que **AQU Catalunya** certifiqui els diferents manuals abans del final del 2003.

Teresa García-Milà
 presidenta de la Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador d'AQU Catalunya

Els resultats de l'avaluació del professorat universitari

La Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador (CLiC) es va constituir el 26 de març de 2003. La funció d'aquesta comissió és emetre els informes sobre professorat lector i col·laborador que estableix la Llei d'universitats de Catalunya (LUC) com a requisit per tal que un professor pugui ser contractat en una d'aquestes categories.

La CLiC està composta per la presidenta i set vocals de diverses àrees i universitats. Les sol·licituds s'avaluen en el si de comissions específiques per àmbits de coneixement, presidides per un vocal de la CLiC i formades per experts dels diferents subàmbits dins de cada comissió. Les comissions específiques són les responsables d'emetre els informes favorables o desfavorables dels sol·licitants de cada àmbit.

El 16 d'abril de 2003 es va publicar al DOGC la primera convocatòria per a l'emissió d'informes, que quedava oberta entre el 17 d'abril i el 23 de maig de 2003. Així mateix, es van publicar els mèrits que la CLiC tindria en consideració a l'hora d'emetre els informes.

Entre el conjunt de mèrits que es consideren per emetre l'informe de professorat lector, es valoren de forma prioritària els mèrits lligats a l'experiència investigadora, que queda palesa en publicacions científiques de qualitat (aplicant els criteris propis de cada àmbit) i que en general va acompanyada de contribucions rellevants a congressos, estades de recerca, transferència de tecnologia (si s'escau) i altres activitats lligades a la recerca. La formació acadèmica i l'experiència docent són les altres dimensions que s'inclouen a l'hora de l'avaluació.

En la consideració dels mèrits i la seva importància relativa, la CLiC ha tingut en compte tres elements essencials que estableix la LUC quan defineix la figura de professor lector: a) inici de la carrera docent i investigadora, b) desvinculació de la universitat convocant durant dos anys (que la CLiC entén associada a estades de recerca en altres universitats o centres de recerca) i c) durada del contracte de lector per un període màxim de quatre anys. Per tant, tot i que la figura de professor lector correspon a una etapa inicial de la carrera acadèmica, s'ha exigint que el sol·licitant tingués mèrits que mostressin la seva productivitat investigadora i el seu potencial per desenvolupar en quatre anys mèrits suficients per accedir a la categoria superior de professor agregat. Els criteris aplicats s'han adaptat a la gran diversitat de perfils avaluats i a les característiques específiques de cada àmbit de coneixement.

Per emetre els informes de professor col·laborador s'han tingut en compte de manera prioritària l'experiència docent i el currículum professional. La formació acadèmica i l'experiència investigadora han estat mèrits complementaris en l'avaluació del sol·licitant. S'ha valorat de forma positiva una trajectòria docent variada i extensa, tant teòrica com pràctica (tenint en compte les peculiaritats dels àmbits), complementada per innovació i formació, i una trajectòria professional reconeguda en un àmbit relacionat amb la trajectòria docent. En aquest darrer apartat, s'ha considerat el títol de doctor en aquells candidats que havien assolit aquest grau, o bé una formació doctoral avançada com a assimilable a una experiència professional en el camp de la recerca. En la consideració dels mèrits i la seva importància relativa s'ha volgut respondre a la figura del professor col·laborador tal com està definida a la LUC, que indica que és un professorat destinat a cobrir docència qualificada en àmbits específics de coneixement, que en molts casos estan lligats a subàmbits professionals o aplicats.

S'han rebut 1.746 sol·licituds per a l'emissió d'informes de professorat lector i col·laborador. Poc més d'un de cada quatre sol·licitants ha demanat informe doble. El quadre següent mostra el nombre de sol·licituds desglossat per àrees i per categoria de professorat (les diferències amb les dades oferides en el butlletí 17 d'AQU Catalunya es deuen a canvis d'àrees i a sol·licituds per correus corresponents a la primera convocatòria rebudes amb posterioritat al tancament de l'edició).

Àrees	CoLaborador	Lector	Total	%	Dobles *
Humanitats	99	80 (45%)	179	10,3	36 (26%)
Socials	241	144 (37%)	385	22,0	60 (18%)
Ciències	233	108 (32%)	341	19,5	70 (25%)
Ciències de la Vida	141	105 (43%)	246	14,1	58 (31%)
Ciències Mèdiques	109	83 (43%)	192	11,0	53 (38%)
Enginyeria i Arquitectura	312	91 (23%)	403	23,1	39 (11%)
TOTAL	1.135	611 (35%)	1.746		316 (25%)

* Comptabilitzats sobre els sol·licitants, no sobre les sol·licituds

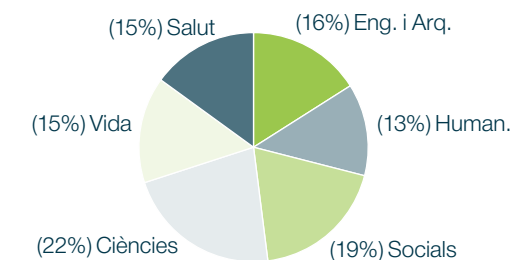
A la pàgina web d'AQU Catalunya es troben algunes d'aquestes informacions i d'altres que s'hi aniran afegint a mesura que s'elaborin.

Les comissions específiques van emetre els seus informes durant el mes de juliol i els primers dies d'agost de 2003. Els resultats per categories de professorat i per àmbits es presenten als quadres següents, i es visualitzen als gràfics que presentem a continuació.

Lectors

Àrees	Total	Favorable	Desfavorable	% Favorables
Humanitats	80	49	31	61%
Socials	144	71	73	49%
Ciències	108	82	26	76%
Ciències de la Vida	105	54	51	51%
Ciències Mèdiques	83	54	29	65%
Enginyeria i Arquitectura	91	58	33	64%
TOTAL	611	368	243	60%

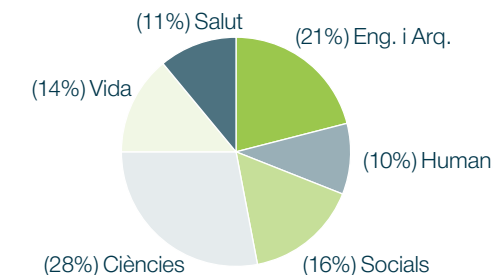
Lectors favorables per àrees

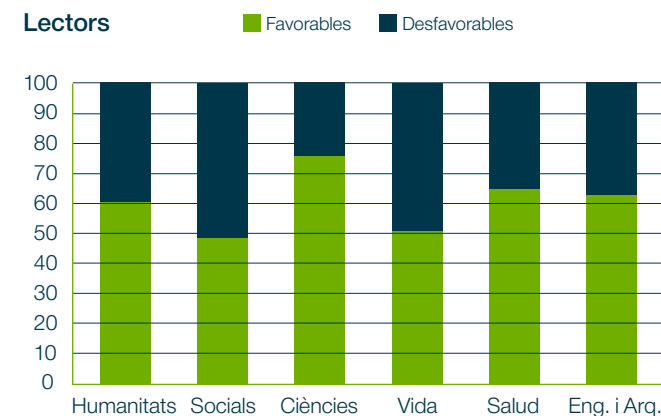
CoLaboradors

Àrees	Total	Favorable	Desfavorable	% Favorables
Humanitats	99	62	37	63%
Socials	241	95	146	39%
Ciències	233	170	63	73%
Ciències de la Vida	141	84	57	60%
Ciències Mèdiques	109	70	39	64%
Enginyeria i Arquitectura	312	128	184	41%
TOTAL	1.135	609	526	54%

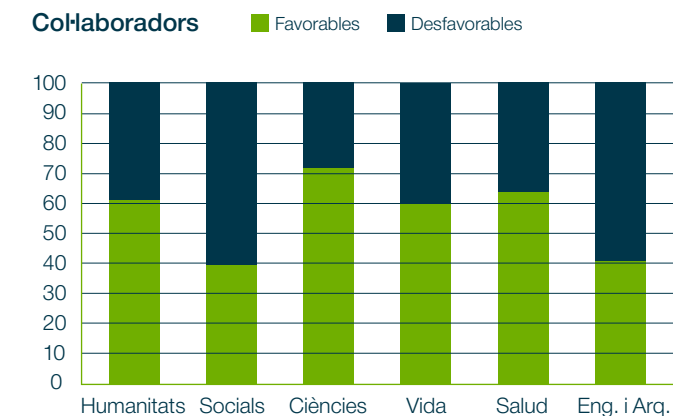
CoLaboradors favorables per àrees

Lectors

CoLaboradors

És voluntat d'AQU Catalunya presentar de forma més desglossada els resultats dels informes emesos per la CLiC, per tal d'analitzar relacions entre característiques dels sol·licitants, universitats d'origen, etc.

El llibre *Educació superior i treball*, segons Miquel Valls i Maseda, president de la Cambra de Comerç de Barcelona

Miquel Valls i Maseda

Llicenciat en Ciències Econòmiques per la Universitat de Barcelona. El 1998 va entrar a formar part del Comitè Executiu de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, i en l'actualitat n'és el President.

1. Com valora l'estudi publicat per AQU Catalunya?

Cal valorar molt positivament la realització de l'estudi, per dues raons. En primer lloc, perquè aporta dades de la gran majoria de la població universitària, tot superant l'etapa en què hi havia estudis rigorosos dels processos d'inserció dels titulats universitaris únicament referits als estudiants d'una universitat. En segon lloc, perquè l'aportació d'un estudi d'aquestes característiques constitueix la millor eina per avaluar el grau d'encaix entre la formació universitària i el mercat de treball i, d'acord amb els resultats de l'avaluació, introduir els canvis necessaris en el currículum dels títols universitaris. Es tracta d'una magnífica iniciativa de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.

Destaquem també la qualitat i el rigor de l'estudi, que permet establir amb claredat que actualment els índexs d'inserció professional dels titulats universitaris són molt positius, i així es desmenteix la creença poc raonada però molt estesa que qualifica la universitat com a "fàbrica d'aturats".

2. És necessari continuar amb la realització d'altres estudis d'inserció laboral?

L'estudi de la inserció laboral dels graduats universitaris hauria de tenir continuïtat i estendre'l al seguiment de la inserció laboral dels titulats de Formació Professional, ja que són les branques de l'ensenyament reglat que tenen entre les seves funcions la formació de professionals.

Aquests estudis cal complementar-los amb estudis de les necessitats de proveïment de professionals de les empreses, per tal d'identificar possibles mancances. Els índexs d'inserció d'universitaris i tècnics d'FP poden ser bons i conviure amb una certa penúria de professionals qualificats en determinats sectors i/o professions.

La contribució de les cambres catalanes a aquests estudis ha de ser molt important. De fet, la Cambra de Comerç de Barcelona, amb el suport del Consell General de Cambres de Catalunya, ha posat en marxa l'Observatori de la Formació, que els darrers tres anys ha aportat dades de gran interès amb relació a la problemàtica esmentada.

3. Quina creu que és la situació de l'educació superior a Catalunya?

Actualment, la universitat catalana sembla haver arribat al seu límit d'expansió quantitativa. Les previsions d'evolució de la població jove escolaritzada assenyalen una disminució dels efectius de 15 a 29 anys, la qual cosa fa poc previsible una expansió més gran. L'afluència d'estudiants estrangers no sembla suficient per modificar aquesta previsió. Això avala la necessitat d'un esforç de consolidació i, sobretot, de qualitat. Aquest esforç caldria centrar-lo, entre altres aspectes, en:

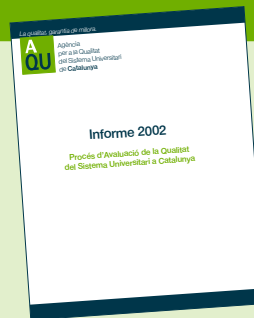
- la reducció de les elevades taxes d'abandonament dels estudis universitaris,
- la recerca d'alternatives a la massificació dels primers cicles universitaris,
- l'increment dels fluxos de relació entre els agents socials i econòmics i les universitats,
- l'establiment d'un sistema de finançament que permeti l'estabilització de les universitats i incrementi l'obligació d'aquestes de retre comptes de la seva gestió a la societat.

Si l'esforç per la qualitat ha de prevaler en la política universitària actual, la creació i consolidació d'AQU Catalunya és un element de suport molt valuós.

4. Com creu que s'ha de facilitar la transició dels graduats al món laboral?

Caldría millorar els mecanismes d'orientació professional als graduats, per tal de garantir que en la planificació estratègica d'aquests serveis es produeixi una relació adequada entre responsables acadèmics i representants del món empresarial.

La principal mesura, però, rau en un enfocament adequat del currículum dels estudis universitaris. Avui, l'accelerada evolució de la situació econòmica i social requereix noves respostes del sistema universitari. Les necessitats de les empreses pel que fa al nivell educatiu i de formació de la població se centren en una necessitat més gran de competències tècniques (habilitats i coneixements especialitzats que tenen més valor per l'aprenentatge del rigor d'una especialització que per l'especialització en si mateixa) i, sobretot, en una necessitat de competències transversals, com ara la capacitat de comunicació i de resolució de problemes, l'ús de les tecnologies de la informació, una capacitat mitjana de càlcul, la capacitat de dirigir equips i treballar en equip i la capacitat d'aprendre.

Josep Grifoll, cap de l'Àrea d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya

L'Informe 2002 d'AQU Catalunya

L'informe d'avaluació d'AQU Catalunya de l'any 2002 recull els resultats d'11 avaluacions d'ensenyaments de l'Àrea d'Humanitats, 8 de l'Àrea de Ciències Socials, 1 de l'Àrea de Ciències i 1 de l'Àrea de Tecnologia. També s'ha avaluat 1 departament de la UPC.

A més, s'ha continuat amb les avaluacions dels plans de millora, que s'han dut a terme a 3 escoles i 2 departaments de la UPC.

Avaluacions d'ensenyaments de l'Informe 2002

Àrea d'Humanitats

Filologia (Anglesa, Catalana, Francesa, Hispànica), UdL
Història, Geografia, Història de l'Art, UdL
Geografia, URV
Història, URV
Humanitats, Filologia Catalana, UOC

Àrea de Ciències Socials

Ciències Actuarials i Financeres, Investigació i Tècniques de Mercat, Estadística, UB
Gestió i Administració Pública, Ciències Polítiques i de l'Administració, UB
Psicologia, UB
Pedagogia, URV
Educació Social, URL

Àrea de Ciències

Bioquímica, URV

Àrea Tècnica

Enginyeria Tècnica Agrícola. Especialitat en Explotacions Agropecuàries i Indústries Agràries i Alimentàries, UdG

Avaluacions de seguiment de plans de millora de l'Informe 2002

Departament d'Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial, UPC
Departament d'Enginyeria Electrònica, UPC
Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicacions de Barcelona, UPC
Escola Universitària Politècnica de Vilanova i la Geltrú, UPC
Escola Universitària Politècnica de Mataró, UPC

Avaluacions de departaments de l'Informe 2002

Departament d'Enginyeria Hidràulica, Marítima i Ambiental, UPC

Els resultats de les avaluacions són diversos segons l'àmbit avaluat, si bé hi ha forteses i debilitats que apareixen amb freqüència. En aquest sentit, és important assenyalar que aquest és el primer programa d'AQU Catalunya en què s'han tingut en consideració els elements derivats del procés de convergència europea en l'espai d'educació superior. Tenint en compte aquesta premissa i atesa la importància d'aquest procés, a continuació hi ha descrites, de manera sintètica, les principals recomanacions que es deriven de les avaluacions realitzades. Cal esmentar, però, que AQU Catalunya continua treballant en l'afavoriment de la convergència mitjançant diversos projectes.

Les primeres recomanacions que fa AQU Catalunya en la línia d'avançar en el procés de convergència europea són:

1. Aprofundir en la definició d'objectius de formació dels ensenyaments per tal que incorporin la perspectiva de les competències i habilitats que han d'assolir els graduats universitaris i que, de fet, recomana explícitament el procés de creació de l'espai europeu d'ensenyament superior. Cal, així mateix, establir mecanismes adequats de revisió i difusió d'aquests objectius.
2. Situar l'estudiant en el centre del procés d'ensenyament / aprenentatge. Això suposa un canvi substancial que fa necessària una adaptació dels continguts dels programes als crèdits atribuïts a cada assignatura, tenint en compte el volum efectiu de treball que representa per a l'estudiant. Això ha de permetre definir els ensenyaments en termes de crèdits europeus.
3. En concordança amb el canvi de paradigma docent, cal que es produeixi, doncs, una innovació en la docència que permeti superar l'ensenyament excessivament basat en les classes magistrals i els apunts de classe. En aquest sentit, cal potenciar el treball personal de l'estudiant i les accions tutorialis d'ampli abast que afavoreixin el procés d'aprenentatge (acollida, itineraris, pràctiques, etc.).

Així mateix, cal que aquestes accions vagin acompanyades de:

1. Millores en els mecanismes de coordinació en tots els àmbits: des del disseny de plans d'estudis fins a l'establiment dels programes de les assignatures.
2. Una reflexió sobre els sistemes d'avaluació dels estudiants perquè reflecteixin de la manera més adequada possible l'assoliment de coneixements, competències i habilitats.
3. Un desenvolupament més gran de convenis de col·laboració, programes d'intercanvi i pràctiques a les empreses que facilitin la mobilitat dels estudiants.

Finalment, des del punt de vista de la gestió de la qualitat, és necessari que les universitats facilitin la integració de l'avaluació institucional en els seus programes de millora. D'altra banda, cal que des de l'Administració de la Generalitat es potenciïn els lligams entre els processos d'avaluació institucionals, la planificació estratègica a les universitats i els contractes programa.